

พระราชบัญญัติ เชื้อโรคและพิษจากสัตว์

W.A. bakba

ภูมิพลอดลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นบีที่ ๑๗ ในรัชกาลบัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ราชโองการโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเชื้อโรค และพิษที่มาจากสัตว์ซึ่งเป็นภัย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตราพระราชบัญญัติจึนไว้โดย คำแนะนำและยืนยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตนีเรียกว่า "พระราชบัญญัติเชื้อโรค และพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ "

มาตรา 🖢 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมเชื้อโรคและพิษที่มา จากสัตว์ชิงเป็นภัย พุทธศักราช ๒๔๗๕

บรรคาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้ว ในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญ**ัต**ินี้ ให้ใช้ พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

- "เชื้อโรค" หมายความว่า
- (๑) เชื้อจุลินทรีย์
- (๒) เชื้ออื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๓) ผลิตผลจาก (๑) หรือ (๒)

ทั้งนี้ เฉพาะที่ทำให้เกิดโรคในคน ปศุสตว์ สตว์พาหนะ หรือสัตว์ อื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

"พิษจากสัตว์" หมายความว่า พิษที่เกิดจากสัตว์ที่ทำให้เกิดโรค ในคน ปศุสัตว์ สตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น พิษจากงู พิษจากแมลง และพิษจากปลาบักเบ้า

" ผลิต " หมายความว่า เพาะ ผสม ปรุง แปรสภาพ แบ่งบรรจุหรือ รวมบรรจุ ทั้งนี้ไม่รวมการเพาะในสถาบันการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ หรือ เพื่อการชั้นสุตรโรค การบำบัดโรค การควบคุมโรค หรือการเรียนการสอน

"จำหน่าย" หมายความว่า ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ สูญหาย เสียหาย ทิ้งหรือทำลาย

"นำเข้า" หมายความว่า นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร

"ส่งออก" หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

"น้ำผ่าน" หมายความว่า น้ำหรือส่งผ่านราชอาณาจักรโดยมีการ ขนถ่าย หรือเปลี่ยนพาหนะ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตริแต่งตั้งให้ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราช บัญญัตินี้

มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือน้ำผ่านซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจาก อธิบดี

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ อธิบดิจะออกใบอนุญาตให้ผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ได้ เมื่อปรากฏว่า ผู้ขออนุญาต

- (๑) มือายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) มิถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถหรือคน เสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดซึ่งกฎหมายบัญญัติ ให้ถือเอาการกระทำโดยทุจริตเป็นองค์ประกอบ หรือความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมเชื้อโรคและพิษที่มาจากสัตว์ซึ่งเป็นภัย หรือพระราช บัญญัตินี้ และความผิดที่กระทำนั้นมีอัตราโทษถึงจำคุก
- (๕) มีสถานที่ผลิต สถานที่ครอบครอง สถานที่จำหน่าย หรือ สถานที่เก็บ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต การจำหน่าย การเก็บ การควบคุม หรือการรักษาคุณภาพของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ใ**ห้มีลัก**ษณะและจำนวนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีนิติบุคคลเบ็นผู้ขออนุญาต ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมี คุณสมบัติ ตาม (๑) (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๓) หรือ (๔)

มาตรา ๗ ประเภทของใบอนุญาตสำหรับเชื้อโรค และพิษจาก

- ใบอนุญาตผลิต เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- ใบอนุญาตครอบครอง เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- ใบอนุญาตจำหน่าย เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- (๔) ใบอนุญาตนำเข้า เชื้อโรก และพิษจากสัตว์
- (๕) ใบอนุญาตส่งออก เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- (๖) ใบอนุญาตนำผ่าน เชื้อโรค และพิษจากสัตว์

ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (๑) (๔) (๕) หรือ (๖) เป็น ผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (๒) และ (๑) สำหรับเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ ที่ตนผลิต นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านนั้นด้วย แล้วแต่กรณี

ให้ถือว่าผู้ได้รับอนุญาตตาม (๓) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (๒) ด้วย

มาตรา ๘ ใบอนุญาตตามมาตรา ๕ มีอายุหนึ่งปี่นับแต่วันออก ใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้อง ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะประกอบกิจการ ต่อไปก็ได้จนกว่าอธิบดีจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ วิธิการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ៩ ในกรณีอธิบดีไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่อ อายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมิสิทธิอุทธรณ์ เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของ อธิบดีแจ้งการไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีอธิบดีไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ก่อนที่รัฐมนตรี จะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสอง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

มาตรา 🍫 ด ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย กูกทำลายหรือชำรุด ในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่ออธิบดีและยื่นขอรับใบแทน หรือชำรุดดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธิการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 👊 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ครอบครอง สถานที่จำหน่าย หรือสถานที่เก็บซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบให้เบ็นไปตามพระรา**ชบัญญัต**ินี้
- (๒) นำเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ในปริมาณพอสมควรไปเป็น ตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์
- (๓) เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากผู้รับใบอนุญาต หรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง
- (๔) ยึดหรืออายัดเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับการ กระทำความผิด ตลอดจนภาชนะบรรจุ หรือหิบห่อบรรจุ และเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการกระทำความผิดตามพระราชบ*ั*ญญัติน
- (๕) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชิ เอกสาร หรือหลักฐานอื่น ในกรณีมีเหตุอันควร เชื่อว่าถ้อยคำ บัญชี เอกสาร หรือหลักฐาน ดังกล่าว มีประโยชน์ แก่การค้นพบการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้รับใบอนุญาต หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะควกตามสมควร

มาตรา 🔊 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต

- (๑) ผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือน้ำผ่าน ซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสตัว์ไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต
- (๒) ผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่ เป็นการจำหน่ายตรงต่อผู้รับใบอนุญาตรายอื่น

มาตรา 🕳 ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (๑) ทำบัญชีรายเดือนแสดงปริมาณการผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเชือโรค หรือพิษจากสัตว์ ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๒) จัดให้มีฉลากแสดงชื่อและชื่อทางวิทยาศาสตร์ของเชื้อโรก หรือพิษจากสัตว์ที่ใช้ในภาษาอังกฤษ ปริมาณที่บรรจุ วันเคือนปีที่ผลิต และสถานที่ผลิต ที่หีบห่อบรรจุ ส่วนที่ภาชนะบรรจุ อย่างน้อยให้แสดงชื่อ และชื่อทางวิทยาศาสตร์ของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ที่ใช้ในภาษาอังกฤษ

- (๓) จัดให้มีการควบคุมการผลิต ครอบครอง จำหน่าย น้ำเข้า ส่งออก น้ำผ่าน หรือขนส่งซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์โดยมิให้มีการ แพร่กระจาย ตามหลักเกณฑ์ วิธิการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง
 - (๔) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา « แมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใดผ่าผืนพระราชบัญญัติ นี้หรือกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีหนังสือเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง แต่ทั้งนี้ไม่เป็นเหตุลบล้างความผิด ที่ได้กระทำไปแล้ว ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตาม อธิบดีมีอำนาจสั่งพัก ใช้หรือเพิกลอนใบอนุญาตได้ ในกรณีสั่งพักใช้ใบอนุญาต อธิบดีมีอำนาจ สั่งพักครั้งละไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ทั้งนี้ ผู้ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกลอน ใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่ วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตริให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่ง พักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเลิกดำเนินกิจการ ตามใบอนุญาต ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือไปยังอธิบดีภายใน สืบห้าวันก่อนวันเลิกดำเนินกิจการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยยืนตามคำสั่งของอธิบดี ที่ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ธ หรือในกรณีที่ผู้รับใบ อนุญาตถูกเพิกลอนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ หรือเลิกดำเนินกิจการตาม

มาตรา 🔈 ๖ ให้ผู้รับใบอนุญาตทำลายเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ที่เหลือ อยู่ ภายใต้การควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือจะจำหน่ายแก่ผู้รับใบ ้ หรือแก่ผู้ซึ่งอธิบดีเห็นสมควรได้ภายในสามสิบวันนับ อนุญาตรายอื่น แต่วันที่ได้ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตาม มาตรา ៩ หรือวันที่ได้ทราบคำสั่งเพิกลอนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ หรือ ที่เ**ลิกดำเนิ**นกิจการตามมาตรา ๑ ๖ แล้วแต่กรณี เว้นแต่อธิบดีจะผ่อนผัน ขยายระยะเวลาดังกล่าวให้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่กระทำการคังกล่าวภายในกำหนดเวลาตาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้ากระทำการนั้นแทนต่อไปจนเสร็จสิ้น โด**ยเรียกค่าใช้**จ่ายจากผู้รับใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้ใดผ่าผืนมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑ ๕ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดผลิต ครอบครอง จำหน่าย เข้า ส่งออก หรือนำผานซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ภายหลังที่ใบอนุญาต สิ้นอายุแล้วโดยมิได้ยืนค่าขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๘ ต**้องระว**างโทษปรับวันละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ใบอนุญาตสน อาย

ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 🕳 o ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 🌬 ๑ ผู้ใดไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา ፍ ๑ (๓) ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งบัญชิ เอกสารหรือหล**ักฐ**านอื่นตามมาตรา 🙇

หรือขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 🖍 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพัน บาท

มาตรา ๒๒ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดผ่าผืนมาตรา ๑๓ (๑) ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดผ่าผืนมาตรา ๑๓ (๒) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ (๑) หรือ (๔) หรือมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๔ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมืนบาท

มาตรา ๒๕ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรา 🖢 ๖ ใบอนุญาตซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการ ควบคมเชื้อโรคและพิษที่มาจากสัตว์ซึ่งเป็นภัย ซึ่งใช้ อยู่ก่อนวันที่พระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้จนกว่าจะสิ้นอายุ ถ้าผู้รับใบอนุญาตดังกล่าว ประสงค์จะดำเนินการต่อไป และได้ยื่นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติ นี้แล้ว ให้ดำเนินกิจการที่ได้รับอนุญาตตามใบอนุญาตเดิมไปได้จนกว่าจะ ได้รับใบอนุญาตใหม่ หรือถึงวันที่อธิบดีได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต และในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตใหม่ ให้ดำเนินกิจการให้ถูกต้องตามพระราช บัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปคสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๒๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎ กระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้น ค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้ บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก ป. ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) คำขอ ฉบับละ ๑๐ บาท (๒) ใบอนุญาตผลิต เชื้อโรคและพิษ

(๒) เบอนุญาตผลต เขอเรคและพบ จากสัตว์ ฉบ**บละ** ๕๐๐ บาท

(๓) ใบอนุญาคครอบครอง เชื้อโรคและ พิษจากสัตว์ ฉบับละ ๕๐๐ บาท

(๔) ใบอนุญาตจำหน่าย เชื้อโรคและ พิษจากสัตว์ ฉบ**บัละ** ๕๐๐ บาท

(๕) ใบอนุญาตนำเข้า เชื้อโรคและ พิษจากสัตว์ ฉบับละ ๕๐๐ บาท

(b) ใบอนุญาตส่งออก เชื้อโรคและ พิษจากสัตว์ ฉบับละ ๕๐๐ บาท

(๗) ใบอนุญาตนำผ่าน เชื้อโรคและ พิษจากสตร์ ฉบับละ ๕๐๐ บาท

(ส) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๑๐๐ บาท

(๘) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับ ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตประเภทนั้น ๆ แต่ละฉบับ หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วย พระราชบัญญัติลบับนี้ คือ เนื่องด้วย พระราชบัญญัติลบับนี้ คือ เนื่องด้วย พระราชบัญญัติลบับนี้ มีบทบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเชื้อโรคและพิษที่มาจากสัตว์ ซึ่งเป็นภัย ยังไม่รัดกุมและเหมาะสมแก่ภาวะการณ์ในบัจจุบัน สมควรปรับปรุง เพื่อความปลอดภัยและสวัสดิภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ